

Pamiętaj!

- Dziecko przekraczające granicę państwową samotnie lub bez opieki rodziców może być ofiarą handlu
- Osoba podająca się za krewnego dziecka może uczestniczyć w procederze handlu dziećmi
- Dzieci – ofiary handlu bardzo rzadko ujawniają przestępstwo, bo nie są świadome, że zostały lub zostaną sprzedane

Ulotka powstała w ramach projektu: „Przeciwdziałanie zjawisku handlu dziećmi w Polsce” realizowanego przez Fundację Dzieci Niczyje i finansowanego przez Ambasadę Brytyjską. Druk sfinansowano dzięki środkom Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach realizacji Krajowego Programu Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi na lata 2007-2008.

Dzieci nie są na sprzedaż!

Według raportów międzynarodowych region Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej to jeden z najprężniej rozwijających się rynków handlu dziećmi na świecie, a terytorium Polski jest uznawane za jeden ze szlaków przerzutów ofiar handlu. Dzieci są sprzedawane do uprawiania prostytucji, żebractwa, nielegalnej adopcji, udziału w popełnianiu przestępstw. W proceder handlu są często zaangażowani członkowie ich rodzin lub znajomi.

Dziecko oznacza każdą istotę ludzką w wieku poniżej osiemnastu lat (art. 1 Konwencji o Prawach Dziecka)

Co to jest proceder handlu dziećmi? „Handel dziećmi oznacza jakiegokolwiek działanie lub transakcję, w drodze której dziecko przekazywane jest przez jakąkolwiek osobę lub grupę osób innej osobie lub grupie osób za wynagrodzeniem lub jakąkolwiek inną rekompensatą” (Protokół Fakultatywny do Konwencji o Prawach Dziecka w sprawie Handlu Dziećmi, Dziecięcej Prostytucji i Dziecięcej Pornografii)

W Polsce przestępstwo handlu dziećmi podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 lat (art. 253 § 1 K. K.)

Dlaczego dzieci są atrakcyjnym towarem dla handlarzy?

- Dziecko jest ŁATWO ZWERBOWAĆ bo często sami rodzice świadomie zgadzają się na jego wyjazd za granicę.
- Dziecko jest ŁATWO PRZEWIEŹĆ PRZEZ GRANICĘ PAŃSTWOWĄ, bo nie podlega szczegółowej kontroli na przejściach granicznych, zwłaszcza jeżeli podróżuje w towarzystwie osób dorosłych.
- Dziecko jest ŁATWO KONTROLOWAĆ i WYKORZYSTAĆ, bo z racji swojej niedojrzałości ma ograniczoną zdolność oceny sytuacji, przejawia bardzo dużą podatność na manipulację i zastraszanie.

W jaki sposób dzieci – ofiary handlu są przewożone przez granice państwowe?

- Małoletnie ofiary handlu są często przedstawiane władzom imigracyjnym jako członkowie rodzin osób dorosłych towarzyszącym im w momencie przekraczania granicy.
- Dzieci – ofiary handlu podróżują bez własnych dokumentów tożsamości lub ich paszporty są sfałszowane.
- Handlarze wykorzystują procedurę imigracyjną do tymczasowego umieszczenia dzieci w pogotowiu opiekuńczym lub domu dziecka, po czym kontaktują się z dziećmi, aranżując spotkania i wreszcie ucieczkę.

Dzieci szczególnie narażone na proceder handlu:

- Dzieci – obywatele krajów nie będących członkami Unii Europejskiej
- Dzieci podróżujące bez opieki rodziców biologicznych
- Nastolatki podróżujące w celu podjęcia pracy w charakterze modelki/modela, hostessy, kelnera/kelnerki, tancerza/tancerki

Powinno zaniepokoić Cię to, że dziecko:

- Jest zaniedbane lub wręcz przeciwnie ma bardzo drogie ubrania i kosmetyki
- Jest nadmiernie ospałe, co sugeruje, że może być pod wpływem środków odurzających
- Ma na ciele ślady przemocy: siniaki, zadrapania, przypalenia
- Przejawia zachowania lękowe: boi się, płacze
- Przejawia wysoki poziom stresu; nie odpowiada na Twoje pytania, unika Twojego wzroku lub jest nienaturalnie pobudzone
- Odpowiada na Twoje pytania w sposób wyuczony, nadmiernie dojrzały i nienaturalny dla swojego wieku, odpowiadając konsultuje się z osobą mu towarzyszącą
- Podróżuje w towarzystwie osoby nie będącej rodzicem biologicznym
- Zachowuje się nienaturalnie w stosunku do osoby dorosłej towarzyszącej mu
- Deklaruje, że nie wie gdzie przebywają jego rodzice, nie ma kontaktu ze swoją rodziną
- Nie zna dokładnego celu podróży, nie umie powiedzieć na jak długo opuściło swój kraj
- Nie posiada żadnych dokumentów podróży; nie umie wytłumaczyć, co się stało z jego paszportem

Zapytaj dziecko:

- Jaki jest cel jego podróży?
- Czy jego rodzice wiedzą gdzie jest teraz?
- Kiedy ostatni raz widziało się z rodzicami?
- Kto organizował jego podróż?
- Kto pokrył koszty jego podróży?
- Jakim środkiem transportu przyjechało do Polski?
- Czy ma dokumenty podróży? Jeśli nie, kto je ma lub co się z nimi stało?
- Czy chciałoby wrócić do domu? Jeśli tak dlaczego?

Jeżeli coś Cię niepokoi:

- Doprowadź do rozmowy z dzieckiem sam na sam, bez obecności osób mu towarzyszących
- Zweryfikuj wersję zdarzeń przedstawianą przez dziecko i osobę dorosłą towarzyszącą mu
- Zapytaj dziecko, czy potrzebuje pomocy
- Zapytaj dziecko, czy czegoś się obawia
- Zapytaj dziecko, czy ktoś zmusił je do wyjazdu lub namówił do robienia czegoś wbrew jego woli

Jeśli podejrzewasz, że dziecko może być ofiarą handlu:

- Zapewnij dziecko, że chcesz mu pomóc i wierzysz w to, co Ci opowiedziało
- Jeżeli dziecko jest zaniedbane, nosi na ciele ślady przemocy, sprawia wrażenie odurzonego, złeć jak najszybciej wykonanie badania lekarskiego
- Skontaktuj się z najbliższą jednostką Policji